

Leeswijzer Jeugdgezondheidszorg Utrecht tabellen

In de volgende werkblad(en) staan tabellen behorend bij een bepaald thema. De tabellen zijn toegespitst op de door u opgevraagde leeftijdscategorie.

In de tabellen staan telkens de totaalpercentages gevolgd door een verdeling naar een aantal specifieke achtergrondkenmerken, zoals: geslacht, leeftijd, achtergrond, opleidingsniveau en wijk. Ook zijn er, waar mogelijk, tabellen die weergeven of er verschillen zijn gevonden ten opzichte van eerdere metingen (trends).

De gegevens in de tabellen kunnen afkomstig zijn uit registratiedata of uit vragenlijstonderzoek. Afhankelijk van het type databron is de achtergrond op een andere manier berekend.

Extra toelichting achtergrondkenmerken:

Achtergrond op basis van registratiegegevens: Hierbij zijn de Utrechtse kinderen verdeeld naar etnische achtergrond aan de hand van de geboortelanden van de ouders. Autochtone kinderen zijn kinderen van wie beide ouders in Nederland zijn geboren. Kinderen van wie ten minste één ouder niet in Nederland is geboren hebben een andere etnische achtergrond; in de tabellen is uitgesplitst naar Surinaams/Antilliaans/Arubaans, Marokkaans, Turks en overig.

Achtergrond op basis van antwoorden op vragenlijst (tabellen over adolescenten): Hierbij zijn de Utrechtse kinderen verdeeld naar etnische achtergrond aan de hand van de CBS-criteria. Op basis van het geboorteland van het kind zelf en van de ouders wordt de achtergrond bepaald. Autochtone kinderen zijn kinderen van wie beide ouders in Nederland zijn geboren, ongeacht het geboorteland van het kind zelf. Kinderen van wie ten minste één ouder niet in Nederland is geboren hebben een andere etnische achtergrond; in de tabellen is uitgesplitst naar Surinaams/Antilliaans/Arubaans, Marokkaans, Turks en overig.

Opleidingsniveau ouders: Het opleidingsniveau van ouders wordt bepaald op basis van de hoogste opleiding die door één van beide ouders is voltooid. Ouders worden gekwalificeerd als laagopgeleid wanneer de hoogst voltooide opleiding op het niveau is van basisonderwijs, lbo of mavo. Tot de middencategorie behoren ouders met een havo, vwo of mbo diploma. Hoogopgeleide ouders zijn ouders waarvan ten minste één van beiden een opleiding op hbo of universitair niveau heeft afgerond.

Opleidingsniveau leerlingen: Het opleidingsniveau van de leerlingen is het niveau van het onderwijssoort dat zij ten tijde van de registratie of het onderzoek volgden.

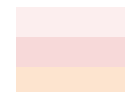
Indien mogelijk zijn er statistische toetsen uitgevoerd om na te gaan of er verschillen in gezondheid bestaan naar de specifieke achtergrondkenmerken. Met behulp van deze toetsen kan de kans berekend worden in hoeverre een gevonden verschil op toeval berust. Bij de uitgevoerde volgende: als de kans dat het gevonden resultaat/verschil op toeval berust kleiner is dan 5%, is het een werkelijk verschil (significant verschil). Alle toetsen zijn uitgevoerd met behulp van SPSS (Complex samples-likelihood-toets, Chi-kwadraat-toets).

Een niet-significant verschil wordt aangegeven met een lichtrode arcering van de cellen:

Een significant verschil (kans op toeval kleiner dan 5%) wordt aangegeven met een donkerrode arcering van de cellen:

Een significant verschil (kans op toeval kleiner dan 1%) wordt aangegeven met een oranje arcering van de cellen:

De oranje arcering geldt alleen voor de tabellen over adolescenten.

Daarnaast is een post-hoc toets (Pearson residual) uitgevoerd om te bepalen of groepen hoger of lager scoren ten opzichte van het gemiddelde percentage, zo wordt zichtbaar waar zich het verschil bevindt. Groepsverschillen worden aangeduid met pijltjes:

↑	significant hoger dan het gemiddelde
↓	significant lager dan het gemiddelde

Extra toelichting trends:

De resultaten worden waar mogelijk vergeleken met de resultaten van eerdere metingen. Trends zijn multivariaat getoetst met behulp van een logistische regressie om voor verschillen naar geslacht, leeftijd, achtergrond en wijk te corrigeren. Er is een significant verschil tussen twee metingen wanneer het geobserveerde verschil met een zekerheid van 95% niet op toeval berust. Dit wordt aangeduid met pijltjes of een gelijkheidsteken:

↑	significant hoger dan de huidige meting
=	geen verschil t.o.v. de huidige meting
↓	significant lager dan de huidige meting

Let op: in het CSV-bestand zijn toetsresultaten (arcering en pijltjes) helaas niet zichtbaar, open hiervoor het XLS- of PDF-bestand.

Voor de tabellen over adolescenten geldt het volgende: Wanneer het totaal aantal leerlingen waarop het percentage in de cel is gebaseerd lager is dan 50, is dit aangegeven met een * achter de waarde. Hierdoor zijn de uitkomsten mogelijk minder betrouwbaar.

De gegevens afkomstig van de Jeugdgezondheidszorg Utrecht zijn afkomstig uit registraties van de Jeugdgezondheidszorg en door ouders en jongeren ingevulde vragenlijsten. Alle gegevens uit deze bronnen worden anoniem verwerkt en alleen gerapporteerd wanneer zij niet-herleidbaar zijn tot individuen. De Jeugdgezondheidszorg sluit in haar contacten met ouders en jongeren waar mogelijk aan bij de thema's die voor ouder of jongere op dat moment belangrijk zijn. Hierdoor kan sprake zijn van onderregistratie op andere thema's. Bij de gegevens op basis van antwoorden op vragenlijsten kan door sociaal-wenselijke beantwoording in sommige gevallen sprake zijn van een onderschatting van de werkelijkheid (bijvoorbeeld bij gevoelige onderwerpen, zoals alcoholgebruik of de situatie thuis) en in andere gevallen van overschatting (bijvoorbeeld wanneer jongeren stoer willen overkomen, zoals bij grensoverschrijdend gedrag).

Roken

Tabel 1 Percentage leerlingen dat wel eens waterpijp heeft gerookt (Bron: Jeugdgezondheidszorg Utrecht 2014-2015)

		Klas 2		Klas 4		Totaal	
		aantal	%	aantal	%	aantal	%
TOTAAL		269	13% ↓	494	26% ↑	763	19%
GESLACHT	Jongen	160	16% ↑	285	30% ↑	445	23% ↑
	Meisje	109	11% ↓	209	22% ↓	318	16% ↓
ACHTERGROND	Autochtoon	125	11% ↓	300	25%	425	18% ↓
	Surinaams/Antilliaans/Arubaans	21	24% ↑	15	22%	36	24%
	Marokkaans	25	7% ↓	45	16% ↓	70	11% ↓
	Turks	63	42% ↑	64	55% ↑	127	48% ↑
	Overig	35	14%	67	29%	102	22%
OPLEIDINGSNIVEAU	vmbo	184	21% ↑	230	32% ↑	414	26% ↑
	havo/vwo	85	7% ↓	264	22% ↓	349	15% ↓
WOONACHTIG IN UTRECHT		235	15% ↓	389	27% ↑	624	20%
WIJK	West	24	17%	39	29%	63	22%
	Noordwest	39	22% ↑	52	36%	91	29% ↑
	Overvecht	34	19%	42	26%	76	22%
	Noordoost	26	15%	58	27%	84	22%
	Oost	13	17%	32	25%	45	22%
	Binnenstad	5	20%*	5	21%*	10	20%
	Zuid	9	9% ↓	24	24%	33	16%
	Zuidwest	26	13%	44	28%	70	20%
	Leidsche Rijn	39	17%	41	25%	80	20%
	Vleuten-De Meern	20	8% ↓	52	23%	72	15% ↓

Tabel 2 Percentage leerlingen dat in de laatste 4 weken waterpijp heeft gerookt (Bron: Jeugdgezondheidszorg Utrecht 2014-2015)

		Klas 2		Klas 4		Totaal	
		aantal	%	aantal	%	aantal	%
TOTAAL		82	4% ↓	144	8% ↑	226	6%
GESLACHT	Jongen	50	5% ↑	93	10% ↑	143	7% ↑
	Meisje	32	3% ↓	51	5% ↓	83	4% ↓
ACHTERGROND	Autochtoon	34	3% ↓	79	7% ↓	113	5% ↓
	Surinaams/Antilliaans/Arubaans	4	5%	1	1% ↓	5	3% ↓
	Marokkaans	10	3% ↓	17	6% ↓	27	4% ↓
	Turks	25	17% ↑	25	22% ↑	50	19% ↑
	Overig	9	4%	21	9%	30	6%
OPLEIDINGSNIVEAU	vmbo	68	8% ↑	73	10% ↑	141	9% ↑
	havo/vwo	14	1% ↓	71	6% ↓	85	4% ↓
WOONACHTIG IN UTRECHT		70	4% ↓	122	8% ↑	192	6%
WIJK	West	7	6%	15	12%	22	9%
	Noordwest	14	8% ↑	19	14% ↑	33	11% ↑
	Overvecht	14	8% ↑	15	9%	29	8%
	Noordoost	7	4%	14	7%	21	5%
	Oost	5	7%	5	4% ↓	10	5%
	Binnenstad	0	0%*	2	8%*	2	4%
	Zuid	2	2%	7	7%	9	5%
	Zuidwest	6	3%	23	15% ↑	29	8%
	Leidsche Rijn	10	5%	11	7%	21	6%
	Vleuten-De Meern	5	2% ↓	11	5% ↓	16	3% ↓

Tabel 3

Percentage leerlingen dat wel eens heeft gerookt (Bron: Jeugdgezondheidszorg Utrecht 2014-2015)

		Klas 2		Klas 4		Totaal	
		aantal	%	aantal	%	aantal	%
TOTAAL		174	9% ↓	365	19% ↑	539	14%
GESLACHT	Jongen	95	10%	190	20%	285	15%
	Meisje	79	8%	175	18%	254	13%
ACHTERGROND	Autochtoon	96	8%	241	20%	337	14%
	Surinaams/Antilliaans/Arubaans	12	14%	21	31% ↑	33	22% ↑
	Marokkaans	17	5% ↓	22	8% ↓	39	6% ↓
	Turks	26	17% ↑	19	16%	45	17%
	Overig	23	10%	61	27% ↑	84	18% ↑
OPLEIDINGSNIVEAU	vmbo	119	14% ↑	164	23% ↑	283	18% ↑
	havo/vwo	55	5% ↓	201	17% ↓	256	11% ↓
WOONACHTIG IN UTRECHT		140	9% ↓	269	19% ↑	409	14%
WIJK	West	11	8%	15	11%	26	9% ↓
	Noordwest	21	12%	26	19%	47	15%
	Overvecht	17	10%	23	14%	40	12%
	Noordoost	17	10%	48	23%	65	17% ↑
	Oost	5	6%	32	25%	37	18%
	Binnenstad	4	17%*	6	22%*	10	19%
	Zuid	17	16% ↑	20	20%	37	18%
	Zuidwest	15	7%	29	17%	44	11%
	Leidsche Rijn	19	8%	31	19%	50	13%
	Vleuten-De Meern	14	6% ↓	39	17%	53	11%

Tabel 4

Percentage leerlingen dat minimaal één keer per week rookt (Bron: Jeugdgezondheidszorg Utrecht 2014-2015)

		Klas 2		Klas 4		Totaal	
		aantal	%	aantal	%	aantal	%
TOTAAL		27	1% ↓	72	4% ↑	99	3%
GESLACHT	Jongen	13	1%	42	4%	55	3%
	Meisje	14	1%	30	3%	44	2%
ACHTERGROND	Autochtoon	18	2%	50	4%	68	3%
	Surinaams/Antilliaans/Arubaans	2	2%	1	1% ↓	3	2%
	Marokkaans	0	0%	2	1% ↓	2	<1% ↓
	Turks	1	1%	6	5%	7	3%
	Overig	6	2%	13	6%	19	4% ↑
OPLEIDINGSNIVEAU	vmbo	23	3% ↑	45	6% ↑	68	4% ↑
	havo/vwo	4	<1% ↓	27	2% ↓	31	1% ↓
WOONACHTIG IN UTRECHT		23	2% ↓	44	3% ↑	67	2%
WIJK	West	2	2%	1	1%	3	1%
	Noordwest	7	4%	5	4%	12	4%
	Overvecht	2	1%	4	2%	6	2%
	Noordoost	3	2%	8	4%	11	3%
	Oost	0	0%	5	4%	5	2%
	Binnenstad	1	4%*	2	7%*	3	6%
	Zuid	1	1%	2	2%	3	1%
	Zuidwest	2	1%	7	4%	9	2%
	Leidsche Rijn	3	1%	2	2%	5	1%
	Vleuten-De Meern	2	1%	8	4%	10	2%